

TER BESLISSING

Aan
de minister

nota

Nota n.a.v. verslag wijziging van de Wet toezicht
trustkantoren 2018

Directie Financiële
Markten

Persoonsgegevens

Datum

24 oktober 2022

Notanummer

2022-0000261985

Bijlagen

1. Bijlage 1 - Aanbiedings
2. Bijlage 2 - Nota n.a.v.
3. Bijlage 3 - Inbreng ver.

Aanleiding

- De vaste commissie voor Financiën van de Tweede Kamer heeft verslag uitgebracht over de wijziging van de Wet toezicht trustkantoren 2018. In bijgaande nota naar aanleiding van het verslag beantwoordt u de vragen van de commissie.
- De beantwoording heeft enige vertraging opgelopen door samenloop met het rapport de toekomst van de trustsector en de kabinetsreactie van 7 oktober 2022. In de beantwoording wordt op verschillende plekken verwezen naar dat onderzoek en de aangekondigde maatregelen.

Beslispunten

- Wij adviseren u akkoord te gaan met de beantwoording. U wordt gevraagd daartoe de aanbiedingsbrief (bijlage 1) en de nota naar aanleiding van het verslag (bijlage 2) te ondertekenen.
- Graag uw akkoord voor het openbaar maken van de nu voorliggende nota, conform de beleidslijn Actieve openbaarmaking nota's. Omliggende delen worden voorafgaand aan openbaarmaking onzichtbaar gemaakt.

Kernpunten

- De Kamer heeft een aantal vragen gesteld over de wijziging van de Wet toezicht trustkantoren 2018. Het wetsvoorstel verbiedt trustdienstverlening in gevallen met hoge integriteitsrisico's. Verboden wordt:
 - het aanbieden van doorstroomvennootschappen door trustkantoren aan cliënten (trustdienst c);
 - trustdienstverlening betrokken bij derde-hoogrisico landen of non-coöperatieve-landen op belastinggebied.
- Bovenstaande twee maatregelen én het verbod op trustdienstverlening aan (rechts)personen gevestigd of woonachtig in (Wit-)Rusland, waren onderdeel van de spoedwet trustkantoren. Na advies van de Raad van State zijn de maatregelen opgeknipt. De reeds in werking getreden spoedwet trustkantoren bevat het verbod op trustdienstverlening aan (Wit-)Russische rechtspersonen. Onderhavig wetsvoorstel bevat de overige twee maatregelen.
- De belangrijkste vragen zien op de definitie van doorstroomvennootschappen, het verlenen van vrijstellingen, ontwijking van de verboden en het risico op illegale trustdienstverlening.

- Ten aanzien van het begrip doorstroomvennootschap is van belang dat dit in de Wet toezicht trustkantoren 2018 een specifieke betekenis heeft. Het houdt verband met een dienst van een trustkantoor om middelen van een cliënt door de rechtspersoon van het trustkantoor te laten lopen. Dit staat los van het algemene begrip doorstroomvennootschap, waarmee bedoeld wordt op rechtspersonen die voornamelijk als functie hebben om middelen doorheen te laten vloeien naar andere onderdelen van de structuur van die rechtspersoon. Dit onderscheid wordt toegelicht in de beantwoording.
- In de beantwoording wordt ingegaan op eventuele mogelijkheden voor het ontwijken van het verbod en op illegale dienstverlening en de aanpak daarvan.
- Het risico op meer illegale trustdienstverlening door onderhavige verboden wordt overigens beperkt ingeschat. Dit mede gelet op:
 - het aantal cliënten dat naar verwachting geraakt wordt door de wetgeving;
 - toezicht en handhaving van DNB; en
 - de maatregelen tegen illegale trustdienstverlening. U heeft hier de Tweede Kamer over geïnformeerd in de kabinetsappreciatie van 7 oktober over het onderzoek naar de toekomst van de trustsector.

Toelichting

- De vragen zijn afkomstig van de leden van de fracties van VVD, D66, PVV, CDA, SP, GroenLinks, ChristenUnie en Groep Omtzigt. De beantwoorde vragen gaan over de volgende thema's:

Reikwijdte

- Het aantal partijen dat geraakt wordt door de verboden is naar verwachting beperkt. Ten tijde van schrijven zijn 3 doorstroomvennootschappen die worden aangeboden door trustkantoren. Per eind 2020 kwalificeerden ongeveer 16 zakelijke relaties en 28 (uiteindelijk belanghebbenden van) cliënten of doelvennootschappen als trustdienstverlening met hoog risico die wordt verboden.
- Veel trustkantoren in Nederland bieden de verboden trustdienstverlening al niet meer aan. Dit wordt onderstreept in het rapport over de toekomst van de trustsector. Voorts onderstreept u in de beantwoording de conclusie van de onderzoekers om niet over te gaan tot een verbod (Vraag 1, 2 en 3).

Vrijstelling

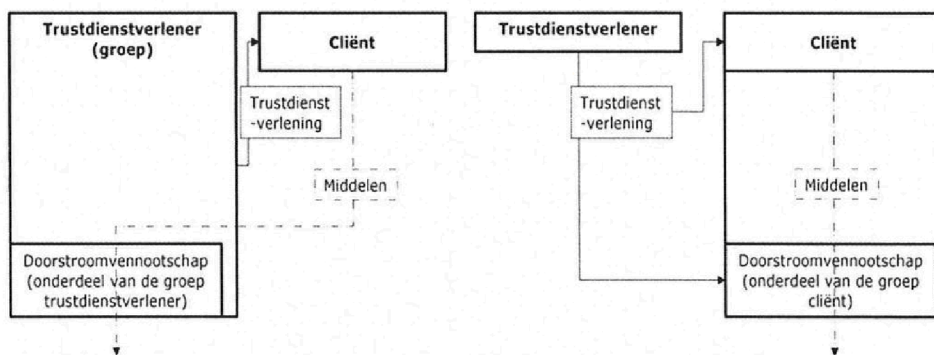
- Op dit moment zijn er al vrijstellingen opgenomen in de Wtt 2018. Er zijn geen aanvullende vrijstellingen voorzien. Ten aanzien van het verbod op aanbieden van een doorstroomvennootschap blijft voor het beheren van derdegeldenrekeningen een vrijstelling nodig (vraag 6, 8, 9 en 13). Zonder vrijstelling voor derdegeldenrekeningen kunnen notarissen de overdracht van onroerend goed niet faciliteren.
- Een vrijstelling wordt altijd in samenspraak met DNB en per regeling vastgesteld. Belangrijk hierbij is dat de aan te wijzen categorieën voor een vrijstelling in ieder geval ondubbelzinnig definieerbaar moeten zijn, op een wijze die een relatief eenvoudige controle toelaat of een persoon inderdaad tot de betrokken categorie behoort (vraag 25).

Doorstroomvennootschappen

- De Commissie Doorstroomvennootschappen (Ter Haar II) heeft 'doorstroomvennootschappen' gedefinieerd. Partijen vragen waarom geen gebruik is gemaakt van deze definitie. Het verbod ziet toe op trustdienstverlening waarbij een trustkantoor een eigen rechtspersoon, te weten een doorstroomvennootschap, gebruikt om ten behoeve van een cliënt middelen doorheen te laten stromen. Dit is in de Wtt 2018 trustdienst c. Commissie ter Haar II heeft geen aanbeveling gedaan die ziet op het verbieden van trustdienst c dan wel de omschrijving van trustdienst c (Vraag 7, 10, 11 en 13). Zie onderstaande figuur voor het onderscheid dat een trustkantoor de eigen rechtspersoon aanbiedt als doorstroomvennootschap en het aanbieden van trustdiensten aan doorstroomvennootschappen van een cliënt.
- Voor de opvolging van de Commissie Ter Haar II verwijst u naar de Fiscale beleids- en uitvoeringsagenda van 3 juni 2022 waar de opvolging en stand van zaken betreffende de aanbevelingen van Commissie Ter Haar II is gegeven.

Trustdienst c (het ten behoeve van de cliënt gebruik maken van een doorstroomvennootschap) - **VERBOD**

Trustdienstverlening aan een doorstroomvennootschap

Ontwijking, illegale trustdienstverlening en handhaving

- Het verbod op de diensten hoeft niet te betekenen dat de cliënten de activiteiten niet meer voortzetten. De volgende mogelijkheden zijn er voor de cliënten:
 - Het staat partijen, ook uit derde-hoogrisicolanden, vrij om zelf in Nederland een rechtspersoon (bijvoorbeeld een doorstroomvennootschap) op te richten en te beheren.
 - Het is ook mogelijk dat een deel van de diensten elders wordt ondergebracht. Dit geldt alleen bij de trustdienst "verlenen postadres in combinatie met aanvullende diensten". Alleen bij gezamenlijk verrichten van deze activiteiten is sprake van een trustdienst.
 - Het is mogelijk dat cliënten van verboden trustdienstverlening uitwijken naar andere EU-lidstaten. Daar geldt geen dergelijk verbod.
 - Tot slot kan de trustdienstverlening in de illegaliteit belanden. DNB houdt toezicht en handhaaft op (illegale) trustdienstverlening. U legt uit hoe dit toezicht werkt. Daarnaast verwijst u naar de kabinetsreactie op de

toekomst van de trustsector waarin ook een stand van zaken is gegeven over de regeringsmaatregelen tegen illegale trustdienstverlening (vraag 12, 14, 20, 21, 22, 23, 32, 33).

- Ten aanzien van de capaciteit van DNB geeft u aan dat ook met inachtneming van de recente maatregelen DNB vooralsnog voldoende toegerust is om het toezicht op trustkantoren risicogebaseerd uit te voeren. Vooralsnog is er geen extra capaciteit nodig (vraag 26 en 30).
- Er wordt uitgelegd hoe en welke landen als hoogrisicolanden en non-coöperatieve landen op belastinggebied worden gekwalificeerd (vraag 16 en 19)

Consultatie

- In de consultatieversie van het wetsvoorstel was de definitie van het verbod op aanbieden doorstroomvennootschap nog anders geformuleerd. Deze definitie kon in potentie tot een bredere reikwijdte leiden van het verbod dan beoogd. In de consultatie en de uitvoerbaarheids- en handhaafbaarheidstoets van DNB waren vragen gesteld bij de definitie. Deze is vervolgens aangepast waardoor DNB het verbod nu goed kan handhaven (vraag 28, 29 en 31).

Overig

- U geeft in algemene zin aan dat u de trustsector en deze maatregelen blijft monitoren, onder meer op basis van de ZBO-verantwoording van DNB.
- Daarnaast gaat u bij enkele specifieke vragen in op de meldplicht van ongebruikelijke transacties en het onderzoek dat trustkantoren moeten doen naar UBO's van hun cliënten. Daarnaast licht u de verhouding van de verboden tot de Sanctiewet 1977 uit.

Communicatie

Niet van toepassing.

Politiek/bestuurlijke context

Niet van toepassing.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Niet van toepassing.